

**Mesut UÇAK (*)**

5811 SAYILI KANUN KAPSAMINDA VARLIK BARIŞINDAN FAYDALANAN MÜKELLEFLER NEZDİNDE 2004 YILIYLA İLGİLİ OLARAK YAPILAN İNCELEMELERLE İLGİLİ KARŞILAŞILABİLECEK SORUNLAR ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİMİZ

1 - GİRİŞ

Bilindiği üzere, 5811 sayılı “Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun, 22 Kasım 2008 tarih ve 27062 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. İlgili yasa ile gerçek ve tüzel kişilere ait olup yurt dışında bulunan para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının ekonomiye kazandırılması ve taşınmazların kayda alınması ile yurt içinde bulunan ancak işletmelerin öz kaynakları içinde yer almayan bu türden varlıkların sermaye olarak konulmak suretiyle işletmelerin sermaye yapılarının güçlendirilmesi amaçlanmıştır. Yasanın yürürlüğe konulma gerekçesi ilgili yasada yukarıdaki şekilde tarif edilmiş ancak bununla birlikte Gelir İdaresinin asıl amacı tüm dünyayı saran küresel ekonomik krizin ülkemizdeki yansımalarını en aza indirmek, yurtdışındaki mezkur varlıkların getirilmesinden %2 yurtiçindeki mezkur varlıkların getirilmesinden %5

vergi ödenmesini sağlayarak vergi gelirlerini artırmaktır.

Yasanın ilk yürürlüğe girdiği tarihlerde sağladığı avantajlar mükellefler tarafından tam olarak anlaşılammıştır. Ancak daha sonraki tarihlerde özellikle başvuru tarihinin son günlerinde yasanın özellikle vergi incelemelerinde büyük avantajlar sağladığı anlaşılmış ve vergi daireleri ile bankalar mükelleflerin yoğun talepleriyle karşılaşmışlardır. Büyük bir mükellef kitlesi ise başvuru tarihinin son gününü kaçırarak ilgili yasadan faydalanamamışlardır. İlgili yasanın sağladığı avantajların kamuoyunda büyük yankılar uyandırmaması, Gelir İdaresinin yasadan beklentilerinin çok çok üzerinde talep bulması gibi nedenlerle, 27284 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5917 sayılı “Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun” ile 5811 Sayılı Kanunda bazı değişikliklere gidildiği gibi, bazı yeni düzenlemeler de yapılmıştır.

(*) Vergi Denetmeni

5917 Sayılı Yasa ile getirilen en önemli değişik ve yenilikleri özetlemek gerekirse; önceki yasa ile 01.10.2008 tarihi itibariyle sahip olunan varlıklar girmektedirken, yeni yasa ile bu tarih 01.06.2009 olarak yeniden düzenlenmiştir. Ayrıca bildirim ve beyanda bulunma süresi 30.09.2009 tarihine kadar uzatılmış olup ilgili tutarların mahsup edilme şartı verginin ödenmesine bağlanmıştır.

Ayrıca ilgili yasanın 3.maddesinin 5.fıkrasıyla yurtdışında veya yurtiçinde sahip olunan ve bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılamayacağı, ancak, diğer nedenlerle bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra başlayan 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin vergi incelemeleri sonucu gelir, kurumlar ve katma değer vergisi yönünden tespit edilen matrah farkından, bu Kanun kapsamında beyan edilen tutarların, bu tutarlara ilişkin tarh edilen verginin vadesinde ödenmesi koşuluyla mahsup edilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Yurtiçinde sahip olunan varlıklarını beyan eden bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin ise bu kanun hükümlerine göre 213 Sayılı V.U.K. uyarınca kanuni defterlerine, taşınmazlar dışındaki varlıklarını banka ve aracı kurumlardaki hesaplara yatırmak suretiyle kaydederek pasifte özel fon hesabı açmaları gerektiği bu fon hesabının ise sermayenin cüz'ü addolunacağı ve beyan tarihinden itibaren altı ay içinde sermayeye ilave olunmasının gerektiği belirtilmiştir. Getirilen zorunluluklara uyulmaması halinde ise ilgili yasanın 3. maddesinin beşinci fıkrasının uygulanmayacağı yani mükelleflerin varlık barışı kapsamında bildirim veya beyanda bulunup belirlenen oranda stopaj ödemesi yapmış olmalarının beyan edilen tutarları bulunan mat-

rah farklarından mahsup imkanını sağlamayacaktır.

Vergi inceleme elemanlarınca mükellefler nezdinde kanun kapsamında bildirim veya beyan dışındaki herhangi bir nedenle yapılan vergi incelemeleri sonucu bulunacak matrah veya matrah farkları üzerinden, kanun kapsamında bildirilen veya beyan edilen tutarların mahsup edilmesi esnasında, beyan ve bildirimler ile ilgili stopajların ödendiğini gösterir belgeler ile defter kayıtları aranabilecek ancak sermaye artırımını için beyan tarihinden itibaren 6 aylık sürenin yasal koruma altına alınmış olması nedeniyle belirlenen süre dolmadan sermaye artırım şartı aranmayacaktır. 2005 ve sonrası yıllarla ilgili yapılan incelemeler neticesinde bulunan matrah veya matrah farklarından yapılacak mahsuplar için aranan şartlar açısından bir sorun olmamakla birlikte, 2004 yılı incelemeleri için zamanaşımı süresinin 31.12.2009 tarihinde dolması ile varlık barışından faydalanmak için 30.09.2009 tarihinin son gün olması hususları birlikte değerlendirildiğinde 2004 yılıyla ilgili olarak yapılacak vergi incelemeleri sırasında ortaya çıkabilecek sorunlar ve çözüm önerileri yazımızın konusunu oluşturmaktadır.

2- 01.01.2008 TARİHİ ÖNCESİ YILLARLA İLGİLİ OLARAK YAPILACAK VERGİ İNCELEMELERİ SONUCU BULUNACAK MATRAH FARKLARINDAN YAPILACAK MAHSUP İMKÂNI veya İMKÂNSIZLIĞI

Öncelikle yapılacak vergi incelemeleri sonucu bulunacak matrah farklarından yapılacak mahsupların şartları, 5811 sayılı yasa ile getirilen düzenlemeler ile 5917 sayılı yasa ile eklenen ilave düzenlemeler ışığında aşağıdaki gibi açıklanacaktır.

Gerçek veya tüzel kişilerce, (değişmeden önce 01.10.2008) **1/6/2009** (5917 Kanununun yürür-

lüğünden sonra beyanda bulunan mükellefler için) tarihi itibarıyla sahip olunan ve yurt dışında bulunan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile varlığı kanaat verici bir belgeyle ispat edilen taşınmazlar (değişmeden önce 02.03.2009), 30/9/2009 tarihine kadar Yeni Türk Lirası cinsinden rayiç bedelle banka veya aracı kuruma bildirilir ya da vergi dairelerine beyan edilir. Bu kıymetler, 213 sayılı Kanun uyarınca defter tutan mükellefler tarafından beyan tarihi itibarıyla kanuni defterlere kaydedilebilir. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu Kanun hükümleri uyarınca kanuni defterlerine kaydettikleri kıymetler için pasifte özel fon hesabı açarlar. Bu fon hesabı, sermayenin cüz'ü addolunur, sermayeye ilave dışında başka bir amaçla kullanılamaz, işletmenin tasfiye edilmesi halinde ise vergilendirilmez. Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterirler. Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz.

Yine gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye'de bulunan ancak (değişmeden önce 01.10.2008) **1/6/2009** (5917 Kanunun yürürlüğünden sonra beyanda bulunan mükellefler için) tarihi itibarıyla kanuni defter kayıtlarında işletmenin öz kaynakları arasında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar, (değişmeden önce 02.03.2009) **30/9/2009** tarihine kadar Yeni Türk Lirası cinsinden rayiç bedelle vergi dairelerine beyan edilir. **Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu Kanun hükümlerine göre 213 sayılı Kanun uyarınca kanuni defterlerine, taşınmazlar dışındaki varlıklarını banka ve aracı kurumlardaki hesaplara yatırmak suretiyle kaydederek pasifte özel fon hesabı açarlar. Bu fon hesabı, sermayenin cüz'ü addolunur**

ve beyan tarihinden itibaren altı ay içinde sermayeye ilave olunur. Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterirler. Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz. Defter tutma yükümlülüğü bulunmayan gelir vergisi mükellefleri, taşınmazlar dışındaki varlıklarına ait tutarları banka ve aracı kurumlardaki hesaplara yatırır, bunlar için ayrıca diğer şartlar aranmaz.

Vergi dairelerine yurtdışında bulunan ve beyan edilen varlıkların değeri üzerinden % 2, yurtdışında bulunan ve beyan edilen varlıkların değeri üzerinden % 5 oranında vergi ödenir. Bu verginin, tarhiyatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenmesi gerekmektedir.

5917 sayılı yasa ile yapılan düzenleme ile yurtdışında ve yurtdışında bulunan ve bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacağı hüküm altına alınmıştır. Ancak, diğer nedenlerle bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten **(19.06.2009)** sonra başlayan 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin vergi incelemeleri sonucu gelir, kurumlar ve katma değer vergisi yönünden tespit edilen matrah farkından, bu Kanun kapsamında beyan edilen tutarlar, bu tutarlara ilişkin tarh edilen verginin vadesinde ödenmesi koşuluyla mahsup yapılabilecektir.

Mükellefler nezdinde 01.01.2008 tarihi öncesi yıllarla ilgili olarak yapılan vergi incelemeleri sırasında bulunacak matrah farklarından yapılması istenen mahsup talepleri aşağıdaki durumlar göz önünde bulundurularak dikkate alınmalıdır.

- 5811 sayılı yasanın değişiklik öncesi halinde 22.11.2008 tarihinden önce başlayan vergi incelemeleri için mahsup imkanı bulunmamaktadır. Yani mükellefler nezdinde 22.11.2008 tarihi

öncesi bir tarihte vergi incelemesine¹ başlanılmışsa mükellefler varlık barışı kapsamında bildirim veya beyanda bulunsalar dahi mahsup imkânından faydalanamayacaklardır. 22.11.2008 tarihi sonrası başlayan incelemeler de ise mahsup imkânından faydalanabileceklerdir. Ancak buradaki temel şart mükelleflerin 5917 sayılı yasa ile yapılan değişiklik öncesi hükümlere göre varlık barışından faydalanmalarıdır.

- 5811 sayılı yasaya 5917 sayılı yasa ile bazı ilaveler yapılmıştır. Yapılan yeni düzenlemeleri incelemeler ışığı altında değerlendiresek; 19.06.2009 tarihi öncesi başlayan vergi incelemeleri neticesinde bulunacak matrah farklarından mahsup imkânı bulunmamaktadır. Yeni yasal düzenleme çerçevesinde yapılan bildirim veya beyan tutarları 19.06.2009 tarihi sonrası başlayan vergi incelemeleri sonucu bulunan matrah farklarından belirlenen diğer şartların gerçekleşmesi suretiyle mahsup edilebilecektir.

- Mükellefler nezdinde vergi incelemesine 22.11.2008 tarihinden sonra fakat 19.06.2009 tarihinden önce başlanılmış ise 5917 sayılı yasa çerçevesinde bildirilen veya beyan edilen tutarlar mahsup edilemeyecek ancak önceki düzenlemeye göre bildirilen veya beyan edilen tutarlar mahsup edilebilecektir.

- Yine mükellefler nezdinde vergi incelemesine 19.06.2009 tarihinden sonra başlanılmışsa bu durumda yeni veya eski hüküm ayırımı yapılmadan bildirim veya beyana konu edilen tutarlar bulunacak vergi farklarından mahsup edilecektir.

Yukarıda izah ettiğimiz hususlar 01.01.2008 tarihi öncesi incelemeler için geçerli olup, bu tarih sonrası yıllarla ilgili yapılan incelemeler için geçerli değildir.

Yurt dışında sahip olduğu varlıkları banka veya aracı kurumlara bildiren veya vergi dairelerine beyan eden gerçek veya tüzel kişilerce, söz konusu varlıkların 1/10/2008 (5917 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra beyanda bulunan mükellefler için 1/6/2009) tarihi itibarıyla yurt dışında bulunduğu ve sahibi olduğunun kanaat verici vesikalarla tevsik edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, yurtdışında bulunduğu ve sahip olduğu bildirilen varlıkların, bildirim veya beyan tarihinden itibaren bir ay içerisinde Türkiye'ye getirilmesi veya bu sürede Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi gerekmektedir. Belirlenen bu şartlar tamamı gerçekleşmezse kanunun 3'ncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanılamayacaktır.

Bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince Türkiye'de sahip olunan ve beyan edilen taşınmazlar dışındaki varlıklara ilişkin tutarların banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara yatırılmak suretiyle yasal defter kayıtlarına intikal ettirilmesi ve beyan tarihinden itibaren altı ay içerisinde sermayeye ilave edilmesi gerekmektedir. Herhangi bir nedenle, belirlenen süre içerisinde söz konusu varlıklara ilişkin tutarların sermayeye ilave edilmesi halinde, Kanunun 3'üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanılamayacaktır.

¹ 5811 sayılı yasaya ilişkin 1 seri no'lu genel tebliğde incelemeye başlama şu şekilde tarif edilmektedir. Mükellefler nezdinde; işe başlama tutanağının düzenlenmesi, vergi incelemesi yapılmak üzere mükellefin davet edilmesi, yasal defter ve belgeleri isteme yazısının tebliğ edilmiş olması veya matrah tesisine yönelik tutanak düzenlenmesi ya da yasal defter ve belgelerin incelenmek üzere vergi incelemesine yetkili olanlara ibraz edilmiş olması durumunda, vergi incelemesine başlanıldığı kabul edilecektir.

3- DEĞERLENDİRME ve SONUÇ

Yazımızın önceki bölümlerinde ayrıntılı olarak açıkladığımız üzere 5811 sayılı yasanın ilk yürürlüğe girdiği tarihte varlık barışından faydalanma şart ve süreleri ile 5917 sayılı yasa ile yapılan ilave düzenlemeler sonucu faydalanma şart ve süreleri farklılık arz etmektedir. Bunun paralelinde ilgili kanunun 3. maddesinin 5. fıkrasında düzenlenen hususlarda farklılık arz etmektedir.

Bilindiği üzere varlık barışı kapsamında bildirilen veya beyan edilen mezkûr varlıkların tutarı 01.01.2008 tarihi öncesi yapılacak incelemeler esnasında bulunacak matrah farlarından mahsup edilebilmektedir. Yapılacak mahsuplar esnasında yukarıda sayılan tüm şartların birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

5917 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler sonrasında Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye’de bulunan ancak 1/6/2009 tarihi itibarıyla yasal defter kayıtlarında işletmelerin özkaynakları arasında yer almayan ve kapsama giren varlıklar, 10/7/2009 tarihinden 30/9/2009 tarihi akşamına kadar, gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairelerine beyan edilebilecek ve beyan tarihini takip eden ayın sonuna kadar da ödenebilecektir. Ayrıca bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin taşınmazlar dışındaki varlıklarını, öncelikle banka veya aracı kurumlardaki hesaplara yatırımları gerekmektedir. Bu şekilde banka veya aracı kurumlara yatırılarak varlığı ispatlanan varlıkların, bu tutarlar üzerinden yasal defterlere kaydedilmesi mümkün olacaktır. Kanun hükümlerine göre yasal defterlerine kaydettikleri varlıklar için pasifte özel bir fon hesabı açacaklardır. Bu fon hesabı, sermayenin cüz’ü addolunacak ve beyan tarihinden itibaren altı ay içinde sermayeye ilave edilecektir.

Herhangi bir nedenle, belirlenen süre içerisinde söz konusu varlıklara ilişkin tutarların sermayeye ilave edilmemesi halinde, Kanunun 3’ncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanılamayacaktır.

Kanunun 3’ncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca, kanun kapsamında ve şartlara uygun olarak bildirilen veya beyan edilen varlıklarla nedeniyle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarihi yapılamayacaktır.

Kanun kapsamında bildirim veya beyan dışındaki herhangi bir nedenle, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak vergi incelemesi yapılması halinde, bu incelemeler sonucu gelir, kurumlar ve katma değer vergisi yönünden tespit edilen matrah farklarından, Kanun kapsamında bildirilen veya beyan edilen tutarların bu tutarlara ilişkin tarh edilen verginin vadesinde ödenmesi koşuluyla, mahsup edilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, inceleme esnasında vergi incelemesine yetkili olanlar, bu Kanun kapsamında bildirilen veya beyan edilen tutarları mahsup etmek suretiyle vergi inceleme raporlarını tanzim edeceklerdir.

Vergi incelemesine yetkili olanlar, bildirilen veya beyan edilen tutarlara ilişkin olarak Kanunda öngörülen koşulların gerçekleşip gerçekleşmediğini ayrıca kontrol edeceklerdir.

Görüleceği üzere kanunda öngörülen şartların gerçekleşip gerçekleşmediğini kontrol etme görevi vergi inceleme elemanına verilmiştir. Ancak bu her zaman mümkün olmayabilir. Olayı bir örnek yardımıyla açıklamaya çalışalım.

Örneğin: A Ltd. Şti. 5917 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler sonrasında başvuru süresinin son günü olan 30.09.2009 tarihinde 100.000 TL’yi vergi dairesine bildirmiş ve bu tutar üzerinden %5

stopajını zamanında vergi dairesine ödemiştir. Yapılan işlemi muhasebe kayıtlarına yansıtması ancak sermaye artırımında bulunmamıştır.

İnceleme elemanı ilgili şirketin 2004 hesap dönemi kayıtlarını incelemiş (*incelemeye 19.06.2009 tarihinden sonra başlamıştır*) ve 100.000 TL matrah farkı (*konunun kolay anlaşılması için vergi türleri itibariyle ayrıntıya verilmemiştir*) bulmuştur. Mükellef kurum varlık barışı kapsamında beyanda bulduklarını, ilgili stopajı ödediklerini ve ilgili işlemi muhasebe kayıtlarına yansıttıklarını belgelerle ibraz ederek kanıtlamıştır. Ancak sermaye artırımını için yasal olarak 6 aylık sürelerinin olduğunu bu nedenle henüz sermaye artırımında bulunmadıklarını beyan etmiştir.

İnceleme elemanı varlık barışı kapsamında beyan edilen tutarı bulduğu matrah farkından mahsup edecektir. Ancak mükellefin bildirilen veya beyan edilen tutarlara ilişkin olarak kanunda öngörülen koşulların gerçekleşip gerçekleşmediğini de ayrıca kontrol edecektir. Burada beyan, ödeme ve kayıtla ilgili bir sorun ortaya çıkmamaktadır. Ancak mükellefin sermaye artırımını süresi olduğu gerekçesiyle artırmaması bir sorun olarak ortaya çıkabilir. Şöyle ki; mükellef kurum varlık barışı kapsamında 30.09.2009 tarihinde gerekli bildirim veya beyanlarda bulunmuştur. Diğer taraftan inceleme elemanı mükellefin 2004 yılı hesaplarını inceleyerek matrah farkı bulmuş ve ilgili tutarı mahsup ederek tarh edilecek bir vergi ortaya çıkarmamıştır. Buradaki sorun mükellefin sermaye artırımını için son gün olan 31.03.2010 tarihinde sermaye artırımında bulunmaması neticesinde ilgili verginin zamanaşımına uğrama ihtimalini ortaya çıkarmasıdır.

İnceleme elemanı mükellefi 6 aylık süreyi beklemeden sermaye artırımını için zorlayabilir

mi? Bizce zorlayamaz çünkü bu süre yasal olarak koruma altına alınmıştır. Burada inceleme elemanı bulduğu matrah farkı olan 100.000 TL'den beyan edilen 100.000 TL'yi mahsup edecek ve tarhiyat önermeyecektir. Sadece duruma göre özel usulsüzlük veya genel usulsüzlük cezasının kesilmesini önerecektir. Yani bu durumda bir vergi tarhiyatı ortaya çıkmayacaktır. Yazdığı raporların sonuç bölümünde ise mükellef kurumun beyan ve ödeme şartlarını sağladığı ancak sermaye artırımını şartını sağlamadığı, bunun için 6 aylık yasal süresinin olduğu, gerekli takip işinin Vergi Dairesi Müdürlüğünce yapılması gerektiği, süresinde sermaye artırımında bulunmaz ise tarhiyatların tekrar yapılmasının sağlanması gerektiği belirtilecektir.

Yukarıda da izah ettiğimiz üzere mükellef varlık barışı kapsamında 30.09.2009 tarihinde başvurmuş ve gerekli stopaj ödemesini de süresinde yapmıştır. Ancak beyan tarihinden itibaren altı ay içerisinde sermayeye ilave edilmesi gerektiği yönündeki yasal hakkı nedeniyle sermaye artırımında bulunmamıştır. İnceleme elemanının raporlarını yukarıda izah ettiğimiz şekilde yazması neticesinde vergi dairesi ne yapacaktır. Yazılan raporda bir tarhiyat önerilmediği için vergi ve ceza ihbarnamesi sadece usulsüzlük cezaları için düzenlenecek ve mükellefe tebliğ edilecektir.

Ancak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun² 113. maddesi zamanaşımını süre geçmesi suretiyle vergi alacağının kalkması olarak tanımladığıktan sonra ikinci fıkrasında ise mükellefin bu hususta bir müracaatının olup olmadığına bakılmayacağını, yine aynı yasanın 114. maddesinde ise; vergi alacağının doğduğu takvim yılını takip eden yılın başından başlayarak beş yıl içinde tarh ve mükellefe tebliğ edilmeyen vergilerin zamanaşımına uğrayacağı hüküm altına alınmıştır.

² 10/01/1961 tarih ve 10703 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Mükellef kurumun sermaye artırımının son günü olan 31.03.2010 tarihine kadar sermaye artırımında bulunmaması durumunda ne olacaktır? Yazılan raporda bir tarhiyat önerilmediği ve vergi dairesince de ihbarnameye bağlanıp mükellefe tebliğ edilmediği için yukarıda yer alan yasal düzenlemeler gereği ilgili vergiler zamanaşımına uğrayacaktır.

Yukarıda örnek olay yardımıyla açıklamaya çalıştığımız sakıncaları ortadan kaldırmak için aşağıda izah etmeye çalışacağımız bazı düzenlemelerin yapılması gerektiği kanaatindeyiz.

1- Öncelikle şunu belirtmekte fayda vardır. Belirtilen sakıncalar sadece 2004 yılıyla ilgilidir. 2005 ve sonrası yıllarla ilgili yapılacak incelemelerde bu anlamda bir sakınca yoktur.

2- 2004 yılıyla ilgili sakıncayı ortadan kaldırmak için yasanın uygulama esaslarının düzenlendiği 3. maddesinin 2. fıkrasında yer alan "...beyan tarihinden itibaren altı ay içinde sermayeye ilave olunur." ibaresinden sonra gelmek üzere 2004 yılı için bulunacak matrah farklarından beyan edilen tutarların mahsup edilebilmesi için sermayenin 10.11.2009 tarihine kadar sermayeye ilave olunması gerekir. (ulaşılamayan mükelleflere yapılacak ilanen tebliğ süreleri de göz önünde bulundurularak) ibaresinin eklenmesi gerektiği kanaatindeyiz.

3- 31.12.2009 tarihinin sona ermesine çok kısa bir süre kalması da göz önünde bulundurulduğunda inceleme elemanları yazacakları raporların sonuç bölümünde mükellefin sermaye artırımını için 6 aylık yasal sürelerinin olduğu bu hususun vergi dairesince takip edilmesi gerektiği ancak vergi alacağının zamanaşımına uğrama ihtimalinin de bulunduğu gerekçesiyle 2004 yılıyla ilgili Kurumlar Vergisi, Gelir Vergisi veya Katma Değer Vergilerinin takdiri için takdir komisyonuna tedbir mahiyetinde sevk edilmesi gerektiği belirtilmelidir.

Takdire sevk yazısında ise bu durum mükellefin varlık barışından faydalandığı ancak sermaye artırımını için yasal olarak belirlenen süresinin henüz dolmadığı, mükellefin süresinde sermaye artırımında bulunmaması halinde ilgili vergilerin zamanaşımına uğrama ihtimalinin olduğu bu nedenle tedbir mahiyetinde takdire sevk işleminin yapıldığı mükellefin süresinde sermaye artırımında bulunması halinde durumun ayrıca bildirileceği belirtilmelidir. Bu işlemler takdir komisyonu ile vergi dairesi müdürlükleri arasında koordineli yapılmalıdır.

KAYNAKLAR:

1- 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun

2- 5917 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelere Eklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelere Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun

3- 06.12.2008 Tarih Ve 27076 Sayılı Resmi Gazete'de Yayımlanan 1 Seri No'lu 5811 Sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanuna İlişkin Genel Tebliğ

4- 20.02.2009 Tarih Ve 27147 Sayılı Resmi Gazete'de Yayımlanan 2 Seri No'lu 5811 Sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanuna İlişkin Genel Tebliğ

5- 12.08.2009 Tarih Ve 27317 Sayılı Resmi Gazete'de Yayımlanan 3 Seri No'lu 5811 Sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanuna İlişkin Genel Tebliğ